

KLAGANDE

Göteborgs universitet, Disciplinnämnden
Box 100
405 30 Göteborg

MOTPART

[REDACTED]

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Göteborgs dom den 14 oktober 2015 i mål nr 7700-15, se bilaga A

SAKEN

Avstängning från högskoleutbildning

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten upphäver förvaltningsrättens dom och fastställer disciplinnämndens beslut.

YRKANDEN M.M.

Göteborgs universitet yrkar att kammarrätten undanröjer förvaltningsrättens dom och fastställer att [REDACTED] skulle vara fortsatt avstängd från utbildningen till och med den 27 november 2015.

Universitetet anför i huvudsak följande. [REDACTED] har mot flera personer och vid flera tillfällen uttalat kränkningar och hot samt brukat våld mot såväl studenter som personal. En avstängningstid om sex månader är

väl avvägd med hänsyn till allvaret i händelserna och till att det heller inte framkommit något beträffande [REDACTED] psykiska hälsa som motiverar en avkortning.

[REDACTED] bestrider bifall till överklagandet och anför i huvudsak följande.

Hon hade ett kort övergående sjukdomstillstånd. Hon är nu fri från symptom och har insikt i sin hälsa. Hon följde dessutom en vårdplan som gav en henne adekvat behandling. Därutöver förelåg felaktigheter i universitetets handläggning av avstängningsärendet. [REDACTED] åberopar utlåtande den 13 november 2015 av specialistläkaren i psykiatri [REDACTED].

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Då tiden för avstängningen enligt det till förvaltningsrätten överklagade beslutet har löpt ut har frågan om avstängningen förlorat sin aktualitet. Kammarrätten finner trots detta att det finns skäl för att pröva frågan om avstängningens längd.

Möjligheten till avstängning för längre tid än tre månader är, enligt förarbetsuttalanden, avsedd för upprepade förseelser eller synnerligen grova fall som till exempel plagierande av uppsats (prop. 1981/82:193, s. 7).

Av utredningen i målet framgår att [REDACTED] under inflytande av psykisk sjukdom gjort sig skyldig till ett antal störningar i universitetets verksamhet. Hon har vid upprepade tillfällen uppträtt störande, hotfullt eller kränkande mot såväl lärare som andra studenter. Vid ett par tillfällen har hon även utövat fysiskt våld mot sin omgivning på universitetet. Det får anses som helt grundläggande för en fungerande utbildningsverksamhet att lärare, studenter och annan personal i sin verksamhet vid universitetet inte

utsätts för våld, hot och olika typer av kränkningar. [REDACTED]
gärningar får därför bedömas som mycket grova förseelser.

[REDACTED] olämpliga beteende har berott på en allvarlig psykisk sjukdom som får bedömas ha krävt en relativt omfattande vård och behandling. Av återopade läkarutlåtanden framgår att [REDACTED] efter avstängningen med gott resultat har genomgått behandling mot den psykiska sjukdomen. Detta bör dock vägas mot det som i övrigt har kommit fram i målet. Även med hänsyn tagen till de uppgifter som [REDACTED] lämnat beträffande sin behandling efter avstängningen bedömer kammarrätten därför att det varit befogat med en så lång avstängning som sex månader. Det har inte förekommit något under universitetets handläggning som ger anledning till en annan bedömning. Överklagandet ska därför bifallas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 1).

Mikael Ocklind

Johan Rubenson

Lars Svensson
referent

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avd. 6

DOM
2015-10-14
Meddelad i
Göteborg

Mål nr
7700-15

KLAGANDE

[REDACTED]

Ombud: Marianne Andersson
c/o Andersson
Byalagsgatan 13 A
412 59 Göteborg

MOTPART

Disciplinnämnden vid Göteborgs universitet
Box 100
405 30 Göteborg

ÖVERKLAGAT BESLUT

Disciplinnämndens beslut den 25 juni 2015, dnr D 2015/48

SAKEN

Disciplinär åtgärd enligt högskoleförordningen (1993:100)

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten upphäver disciplinnämndens beslut den 25 juni 2015
med dnr D 2015/48.

Dok.Id 356960

Postadress
Box 53197
400 15 Göteborg

Besöksadress
Sten Sturegatan 14

Telefon
031 - 732 70 00

E-post: forvaltningsrattenigoteborg@dom.se

Telefax
031 - 711 78 59

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:00

BAKGRUND

Disciplinnämnden har beslutat att stänga av [REDACTED] under sex månader, vilket innebär en avstängning till och med den 27 november 2015. Under avstängningstiden får [REDACTED] inte delta i undervisning, laborationer eller annat arbete vid Göteborgs universitet eller i övrigt vistas i universitetets lokaler eller bibliotek. Hon får inte heller undergå prov eller delta i studieresor.

Som skäl för beslutet anfördes i huvudsak följande. [REDACTED] har under vårterminen 2015 stört och hindrat undervisning och annan verksamhet inom ramen för utbildningen på ett mycket allvarligt sätt. Hon har uttalat reella hot mot såväl lärare som övriga studenter och störningarna har under våren eskalerat.

YRKANDEN M.M.

[REDACTED] överklagar beslutet och yrkar i första hand att disciplinnämndens beslut om avstängning upphävs och i andra hand att tiden för avstängningen bestäms till tre månader. Hon anför bl.a. följande. Den situation som var under vårterminen 2015 är förändrad. Hon är nu förbättrad efter att ha haft ett kortvarigt övergående psykotiskt tillstånd. Hela vårterminen var en mycket svår och kaotisk tid och hon kände stark ångest, oro och rädsla. Hon kommer inte ihåg vad hon själv sagt eller gjort, men har aldrig känt någon verklig önskan om att skada någon och hon insåg inte heller att hennes uppträdande uppfattades som störande och hotfullt. Den 29 maj 2015 fördes hon till sjukhus där hon blev inlagd utan sjukdomsinsikt. Hon vårdades senare på frivillig grund. Under vårdtiden har hon fått behandling i form av läkemedel och en vårdplan är upprättad. Hon är mycket motiverad och följsam till behandlingen. Uppskattad tid för fortsatt läkemedelsbehandling beräknas till fyra månader. När det är fråga

om avstängning som disciplinär åtgärd bör det finnas krav på att det störande beteendet ska ha skett medvetet. Hon förstod inte i sitt dåvarande tillstånd att hennes beteende var störande och att hon därigenom hindrat undervisningen. Detta eftersom hon hade svårigheter med att tolka verkligheten. Enligt doktrin bör straff över tre månader endast komma i fråga som en adderande effekt vid flera förseelser, om det inte är fråga om allvarlig brottslighet. De händelser som ligger till grund för avstängningen har inträffat under en viss tidsperiod under vårterminen och orsakats av ett och samma sjukdomstillstånd och kan därför inte utgöra separata händelser. Avstängningen är i sig mycket betungande och hon har drabbats såväl socialt som fysiskt av det som hänt. – Till stöd för överklagandet åberopas ett läkarintyg den 25 juni 2015 och ett läkarutlåtande den 6 juli 2015.

Disciplinnämnden anser att överklagandet ska avslås.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Tillämpliga bestämmelser m.m.

Enligt 4 kap. 5 § högskolelagen (1992:1434) får regeringen meddela föreskrifter om tillfällig avstängning av studenter.

Enligt 1 kap. 2 § högskoleförordningen avses med begreppet högskola både universitet och högskolor.

Av 10 kap. 1 § första stycket 2 högskoleförordningen framgår att disciplinära åtgärder får vidtas mot studenter som stör eller hindrar undervisning, prov eller annan verksamhet inom ramen för utbildningen vid högskolan.

Av 10 kap. 2 § högskoleförordningen följer att de disciplinära åtgärderna är varning och avstängning. Ett beslut om avstängning innebär att studenten inte får delta i undervisning, prov eller annan verksamhet inom ramen för utbildningen vid högskolan. Beslutet ska avse en eller flera perioder, dock sammanlagt högst sex månader.

Av förarbetena framgår att avstängning för längre tid än tre månader endast bör ske vid upprepade förseelser eller synnerligen grova fall som t.ex. plagierande av uppsats (prop. 1981/82:193, s. 7).

Vad som är närmast privata mellanhavanden faller utanför högskoleförordningen, men att sådant som våld, hot eller kränkande uttalanden som riktas mot lärare eller studenter undantagsvis kan sägas störa eller hindra verksamheten i enlighet med förordningen (jfr Kammarrätten i Göteborgs dom den 15 mars 2011 i mål nr 6658-10).

Utredningen i målet

Av utredningen i målet framgår bl.a. följande. Kursledningen har under vårterminen 2015 fått information om att [REDACTED] agerat på ett sätt som skapat oro bland studenterna i en specifik kurs. Hon ska bl.a. ha sagt otrevliga saker, gestikulerat, stirrat och förföljt vissa studenter vid raster och föreläsningar. Under senare del av terminen ska förföljelse av en viss grupp studenter även ha skett utanför schemalagd tid.

Läraren Jan [REDACTED] har uppgett att [REDACTED] under hans föreläsning den 10 februari 2015 i aggressiv och anklagande ton krävde närmare redogörelse av stödet för det han påstod. [REDACTED] godtog inte förklaringen och fortsatte upprört att beklaga sig. Ordväxling uppstod herefter mellan henne och flera studenter, vilka menade att hennes beteende inte var godtagbart. Situationen eskalerade. När Jan [REDACTED]

meddelade att han antingen återupptar föreläsningen eller avbryter den lugnade studenterna sig. När han under fortsättningen av föreläsningen ställde frågor till studenterna, härmade [REDACTED] honom genom att i nedlåtande och förställd ton upprepa hans frågor. Efter fem–sex gånger upphörde hon med beteendet. Efter föreläsningen pratade han med [REDACTED] [REDACTED] men upplevde att han inte nådde fram.

Den 25 mars 2015 mottog institutionen en redogörelse över en händelse som inträffat dagen innan. [REDACTED] hade försökt blockera vägen för en student i aulan, genom att sätta upp sitt ben. Studentens kamrat släpptes fram, men när han själv skulle gå förbi slog [REDACTED] en armbåge i hans mage samtidigt som hon högt meddelade att hon skulle förbi. När han påtalade att hon inte har någon rätt att bruka våld mot honom och frågade vad hon håller på med gick hon väldigt nära honom och markerade med knuten näve ett antal slag mot hans ansikte och knuffade honom samtidigt. Hon ska även upprepade gånger ha frågat om han vill ha stryk och även hotat honom på annat sätt. En annan student gick sedan emellan så att han kunde gå därifrån. Händelsen är polisanmäld.

Den 22 maj 2015 fick läraren Ingemar [REDACTED] avbryta sin lektion i ekonomisk familjerätt. Enligt Ingemar [REDACTED] hade [REDACTED] svårigheter med att följa undervisningen och hans förklaringar. I början ställde hon relevanta frågor, men allteftersom blev frågorna irrelevanta och omöjliga att hantera. [REDACTED] var till slut inte kommunicerbar, utan hävde ur sig anklagelser mot såväl honom som studenterna. Hon uttalade även skällsord och hot. Efter ett avbrott på ca tio minuter kunde lektionen fortsätta och slutföras utan ytterligare incidenter. [REDACTED] uppträdande präglades av verbal aggressivitet, men han och studenterna upplevde situationen på ett sådant sätt att den skulle kunna ha övergått i något allvarligare om han inte hade avbrutit lektionen.

Utbildningssamordnare Ylva [REDACTED] kallades den 27 maj 2015 till matsalen av en student som av [REDACTED] inte tilläts sätta sig ner med sina kamrater. När Ylva [REDACTED] kom till matsalen satte hon sig tillsammans med studenten vid de bord där studiekamraterna satt. [REDACTED] stod precis bredvid och de övriga studenterna vid borden var märkbart påverkade av detta. Efter en stund bad Ylva [REDACTED] att [REDACTED] skulle följa med henne för att prata lite. [REDACTED] blev då arg. Ylva [REDACTED] försökte förklara att hon ville prata om en tentamen som hon tidigare skickat e-post om, men [REDACTED] var inte kontaktbar, utan riktade kränkningar mot både henne och en student. Hon lyckades få [REDACTED] att gå till den plats hon skulle ha suttit och studerat vid, men [REDACTED] ville inte tala med henne. Övriga studenters rädsla var påtaglig och händelsen är polisanmäld. [REDACTED] blev samma dag interimistiskt avstängd från verksamheten vid Göteborgs universitet.

Den 28 maj 2015 gick Torbjörn [REDACTED], Ylva [REDACTED] och säkerhets-samordnaren Fredrik [REDACTED] till den föreläsningssal där [REDACTED] kunde förväntas närvara, för att muntligen delge henne beslutet om interimistisk avstängning. När Torbjörn [REDACTED] mötte [REDACTED] utanför föreläsningssalen var hon i ett upprört sinnestillstånd. Han gick fram till henne och upplyste henne om att hon inte får vistas i universitetets lokaler och inte heller får delta i föreläsningen. [REDACTED] började då uttala hot och nedsättande kommentarer mot honom och hans person. Därefter vände hon sig mot Ylva [REDACTED] och Fredrik [REDACTED] med samma typ av hot och förolämpningar. [REDACTED] gjorde utspel mot Ylva [REDACTED], men slog henne inte. Torbjörn [REDACTED] upplevde situationen som hotfull mot Ylva [REDACTED] och uppfattade risken för att [REDACTED] skulle bruka våld mot henne och/eller Fredrik [REDACTED] som relativt hög. I syfte att få [REDACTED] att lämna byggnaden lade han en hand på hennes högra axel, varpå [REDACTED] riktade ett hårt knytnävsslag mot hans ansikte. Slaget träffade över vänster öga och kindben och gav upphov till kraftig

smärta. Under det handgemäng som uppstod när Torbjörn [REDACTED] försökte få kontroll över [REDACTED] var hon mycket våldsam och utdelade flera slag mot hans ansikte och kropp.

Förvaltningsrättens bedömning

Frågan i målet är om det varit riktigt att stänga av [REDACTED] under sex månader på grund av att hon stört och hindrat undervisning eller annan verksamhet inom ramen för utbildningen vid Göteborgs universitet.

Av utredningen i målet framgår att [REDACTED] vid flera tillfällen har uttalat hot och kränkningar mot både personal och studenter samt varit aggressiv. Vid undervisningstillfället den 22 maj 2015 var hon så pass verbalt aggressiv att läraren fick avbryta lektionen en stund, då han upplevde att situationen annars skulle kunna övergå i något allvarigare. Vid två av de rapporterade tillfällena ska våld ha förekommit. Några av händelserna har också polisanmälts. [REDACTED] har uppgett att hon inte har någon klar bild av händelserna, eftersom hon inte var sig själv på grund av sitt dåvarande hälsotillstånd.

Förvaltningsrätten finner inte skäl att ifrågasätta de uppgifter som lämnats av personal och studenter vid universitetet angående [REDACTED] beteende under vårterminen 2015. Det är därmed utrett att hon dels stört undervisning, dels uppträtt på ett sätt gentemot andra som upplevts som hotfullt och kränkande. Även våld har förekommit. Det har rört sig om flera händelser under vårterminen och flera olika personer har drabbats. Genom detta har [REDACTED] alltså stört och hindrat undervisning och annan verksamhet inom ramen för utbildningen. Förvaltningsrätten anser därför att disciplinnämnden vid tidpunkten för sitt beslut hade fog för att stänga av henne under en tid. Frågan är därmed om det framkommit

omständigheter som gör att det numera finns skäl för en annan bedömning gällande avstängningen och dess längd.

I samband med överklagandet lämnade [REDACTED] in ett läkarutlåtande från den 6 juli 2015 om sitt mående. Av läkarutlåtandet framgår sammanfattningsvis följande. [REDACTED] har bedömts lida av psykotiska symptom och försämrades fem-sju månader före inläggningen. Sedan inläggningen har hennes tillstånd successivt förbättrats och de psykotiska symptomen försvunnit. [REDACTED] har insikt i sitt hälsotillstånd och hennes tillstånd bedöms övergående. Ingen hotbild har framkommit under vårdtiden och hon har börjat planera för adekvata handlingsstrategier för eventuella konfliktladdade situationer i framtiden. I vårdplanen ingår fortsatt läkemedelsbehandling samt sedvanliga icke farmakologiska insatser, vilket [REDACTED] är motiverad till.

Utredningen i målet ger stöd för att [REDACTED] beteende haft sin grund i ett psykiskt dåligt mående som övergått i en psykos, där hon tappat verklighetsuppfattningen. Med hänsyn till vad som framkommit om [REDACTED] [REDACTED] hälsotillstånd i dag, att hon fått adekvat behandling som hon är motiverad att fortsätta med samt att hon har insikt i vad som har hänt, anser förvaltningsrätten att förhållandena nu är sådana att avstängningen inte längre bör upprätthållas. Här bör också framhållas att avstängning från studier är en mycket ingripande åtgärd och att [REDACTED] redan varit avstängd i drygt 4,5 månader. Disciplinnämndens beslut ska därför upphävas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1 B)

Caroline Björk

Tf. rådman

I avgörandet har även nämndemännen Bobby Bohlin, Ulla Buhr och Thomas Eriksson deltagit. Bobby Bohlin och Thomas Eriksson är skiljaktiga och lämnar skiljaktig mening enligt nedan.

Nämndemännen Bobby Bohlin och Thomas Erikssons skiljaktiga mening

Det som [REDACTED] har utsatt både personal och studenter för inom ramen för utbildningen vid Göteborgs universitet är mycket allvarligt. Det handlar om både kränkningar och hot samt bruk av våld och det har hänt vid upprepade tillfällen. Det störande beteendet har ägt rum både under föreläsningar och på andra platser på universitetsområdet. Vid sådant förhållande har disciplinnämnden haft fog för att stänga av [REDACTED] och bestämma tiden för avstängning till sex månader. De omständigheter som [REDACTED] har anfört i sitt överklagande föranleder inte att tiden för avstängningen ska förkortas, eftersom händelserna varit så pass allvarliga.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Göteborg.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

För att kammarrätten ska kunna ta upp Ert överklagande måste Er skrivelse ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då Ni fick del av domen/beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Om sista dagen för överklagande infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att besvärshandlingen kommer in nästa vardag.

Om klaganden är en part som företräder det allmänna, ska överklagandet alltid ha kommit in inom tre veckor från den dag beslut meddelades.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nå för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.
2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen men ska skickas eller lämnas till kammarrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen krävs att prövningstillstånd meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas eller om det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.